

THE "FLOIDERZAK" — EPHRAIM DEINARD'S "VIPERS' HYMN"

Menuha Gilboa

Ephraim Deinard (1846-1930) was a Hebrew writer and bibliographer who traveled widely, lived in Eretz Israel at two different periods, was a bookseller and ended up emigrating to America. He is best remembered for his sharp tongue and his many attacks on public personalities, writers, intellectuals and journalists. During one period he was especially prone to unprecedentedly sharp attacks on Hebrew newspaper editors.

As publisher and editor of a Hebrew weekly in New York, "Ha'Leummi" ("The National," 1888-89), he lashed out unrestrainedly against all sorts of injustices, and especially against other editors. He carried on journalistic debates on contemporary Jewish issues, for example on Baron Rothschild's settlement program in Eretz Israel, which he denigrated mercilessly, labeling the Baron, his administrators and his supporters "Haters of Zion" and accusing the Baron of land speculation. He also wrote a satirical column on Jewish life in which he parodied other editors, including Eliezer Ben-Yehuda, as well as religious newspapers and Hassidic thinking and mores.

In 1890 he published a Hebrew volume of satiric newspapers, all written by himself, titled "Floiderzak" (literally, "Bag of Chitchat"), in which he continued to lambast newspaper editors, calling them oppressors of the people and beasts of prey. This material was illustrated by caricatures apparently taken from the English press, some of which appear distinctly anti-Semitic.

The targets of his attacks included Michael Radkinson, another Hebrew editor who had immigrated to New York, Alexander Zederbaum, editor of "Ha'melitz," and Eliezer Ben-Yehuda, editor of "Ha'zvi." Deinard satirized Ben-Yehuda's efforts to expand the Hebrew language, as well as his inclination to Arabize it, as opposed to Deinard's and many other writers' insistence on the Aramaic alternative.

Deinard relished ridiculing the entire Jewish religious world, especially the "Halukah" (disbursement of charities received from abroad) system in Eretz Israel and the behavior of the Hasidim. He also mocked the Reform Jews of America for imitating Christian practices.

It is likely that Deinard, who was fluent in English, was influenced in his journalistic approach by familiarity with the English satiric press.

המחברים

שלום רזנפלד: ראש התוכנית ללימודי עתונאות והמכון לחקר העתונות היהודית בעולם, אוניברסיטת תל-אביב.
ממייסדי "מעריב" ועורכו הראשי, 1974-1980, יו"ר הדירקטוריון של הוצאת "מודיעין".

פרופ' יעקב טורי: פרופ' אמריטוס להיסטוריה של היהודים בארצות המערב.

ד"ר הגס אוטו הורש: חוקר תולדות הספרות הגרמנית החדשה, אאכן, גרמניה המערבית.

ד"ר יהודה אילוני: מורה במכללה לחינוך על שם לוינסקי; חוקר במכון לחקר הציונות, אוניברסיטת תל-אביב.

ד"ר ולטר גרוס: חבר מערכת "הארץ". עורך משנה של ה"ידישה רונדש" (1938). עובד מנגנון הארגון והתעמולה של הסתדרות ציוני גרמניה, 1933-1938.

גרשום שוקן: עורך ראשי של "הארץ".

אגון ארווין קיש: סופר ועתונאי (1885-1948). יהודי, יליד פראג. התפרסם בכתבותיו ובספריו הרבים.

פרופ' ברנד קָמֶן: מרצה לתקשורת המונים וראש המכון לתולדות התקשורת ומדע התרבות, האוניברסיטה החופשית, ברלין.

ד"ר הרברט פרידן: חיבר וערך ספרים ומאמרים על חי היהודים בגרמניה הנאצית, ירושלים.

ד"ר משה הלוי: עמית מחקר באוניברסיטת חיפה ובמכון ז'בוטינסקי; מרצה הקתדרה לחקר השואה, אוניברסיטת תל-אביב.

ד"ר עוזי אלידע: מרצה להיסטוריה כללית וראש החוג לספרות ומידע, אוניברסיטת חיפה.

מאיה כהן: בוגרת לימודי מורה אסיה, האוניברסיטה העברית, ירושלים. עובדת במכון לחקר העתונות היהודית, אוניברסיטת תל-אביב.

דב סיסקל: ממונה על מדור העתונות בארכיון הציוני המרכזי, ירושלים. חבר-מייסד ומנהל המרכז לתיעוד שעל-יד האגודה הישראלית לקידום מחקר אמריקה הלטינית.

אברהם הטל: ביבליוגרף וחוקר של יהדות צפון אפריקה; סגן מנהל ספריית יד בן צבי, ירושלים.

ד"ר מרדכי נאור: מרצה לעתונות באוניברסיטת תל-אביב. כתב וערך ספרים בנושא תולדות ארץ ישראל. עורך "קשר".

א. ב. יפה: ערך במשך שנים רבות את המדור לספרות ב"נעל המשמר"; מחבר הספר "א. שלונסקי — המשורר והמנצח" (1966); עורך הספרים "ילקוט אשל" (1960) ו"ילקוט שירים של שלונסקי" בסדרה "מבחר ספרותנו לעם" (1967).

שלמה שבא: סופר ועתונאי הכותב בנושאי ארץ ישראל.

מוסיה ליפמן: מכון לבון, תל-אביב.

ד"ר מנוחה גלבוץ: מרצה בכירה בחוג לספרות עברית, אוניברסיטת תל-אביב. עוסקת בחקר העתונות העברית מראשיתה.